

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

Centralni urad za slovenski jezik

Terminološko posvetovanje s prof. Pirnatom

17. srečanje

30. 9. 2020

ZAPISNIK

Prisotni v videoklicu po Skypu

- a. za Centralni urad FJK: Jana Černe, Fedra Paclich, Laura Sgubin, Eva Srebrnič, Tanja Sternad;
- b. prof. Rajko Pirnat;

Lokacija: vsak na svojem domu po Skypu

Začetek sestanka: 12.00

Konec sestanka: 14.30

Dnevni red:

- a. prevajalske zagate prevajalcev mreže za slovenski jezik v FJK in prevajalk Centralnega urada za slovenski jezik;
- b. določitev datuma za naslednjo sejo delovne skupine;
- c. razno.

Potek seje in sklepi:

- a. Delovna skupina je obravnavala termine, ki so bili predvideni za 17. srečanje; delovna skupina sklene, da se odslej uvede raba, ki je navedena v spodnjih preglednicah (preglednica 1 – povzetek obravnavanih terminov; preglednica 2, obravnavani termini z obrazložitvijo in končnimi predlogi v stolpcu **Predlog delovne skupine**):

Preglednica 1 - Povzetek obravnavanih terminov:

1	<u>Norma (in senso astratto, inteso come "regola")</u>	Pravilo (<i>abstraktno – vsebina pravnega akta, lahko izhaja iz običajnega prava, iz sodne prakse, ne nujno iz ubeseditve</i>) Norma (<i>abstraktno, sinonim za pravilo</i>)
	<u>Norma (in senso concreto)</u> <u>Normativa</u>	Predpis (<i>konkretno – pravni akt oz. oblika, v kateri se določajo pravila, nadpomenka za zakon oz. druge oblike pravnih aktov, ki navajajo pravila</i>) Zakon
	Norma/Disposizione di rinvio	Sklicevalna določba (<i>ko gre konkretno za člen, ki omenja sklicevanje na predpis</i>)
	Norma di attuazione	Izvršilni predpis (<i>npr. priloga k statutu</i>)
	Norma di legge	Zakonsko pravilo Zakonska norma
	Normativa vigente nel tempo	Vsakokrat veljavni predpisi
	Legge regionale 16 novembre 2007, n. 26 "Norme a tutela della minoranza linguistica slovena della Regione Friuli Venezia Giulia"	Deželni zakon št. 26 z dne 16. 11. 2007 »Pravila o varstvu slovenske jezikovne manjšine dežele Furlanije - Julijske krajine«
	Tutela delle minoranze	Varstvo manjšin (<i>priporočeno</i>) Zaščita manjšin
2	<u>in materia di</u>	O (+ <i>mestnik, npr. pravila o varstvu</i>) V zvezi s/z (+ <i>orodnik</i>) S področja (<i>ko obstaja zaključeno pravno področje, npr. Priročnik o evropskem pravu s področja varstva podatkov</i>) Za (+ <i>tožilnik</i>)
	Normativa in materia di prelievo e trapianto di organi e tessuti	Predpisi s področja odvzema in presaditve organov in tkiv
	Testo unico delle norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso	Enotno besedilo zakonov s področja upravnega postopka in pravice do vpogleda
	Agevolazioni fiscali in materia di edilizia	Davčne olajšave za gradbeni sektor
3	<u>Atto costitutivo</u>	akt o ustanovitvi ustanovitveni akt ustanovni akt
4	<u>Impresa/ditta individuale</u>	samostojni podjetnik
5	<u>libero professionista</u>	(samostojni) izvajalec poklicne dejavnosti

6	<u>lavoro autonomo</u>	samozaposlitev
	lavoratore autonomo	samozaposlena oseba
7	<u>Utenza domestica</u>	Gospodinjski odjemalec (<i>pri elektriki, plinu, vodovodu</i>) Gospodinjski uporabnik (<i>pri televiziji, internetu</i>) Priključek

Zapisnik 17. terminološkega posvetovanja s prof. Pirnatom z dne 30. septembra 2020

PREVAJALSKI DVOMI

Preglednica 2

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
1	NORMA	<p>Že večkrat smo načeli temo določb in predpisov, a verjetno se še nismo naučili dosledno uporabljati teh dveh terminov in se nam pri prevajanju še vedno porajajo dvomi.</p> <p>V našem Zvezku normiranih terminov se večkrat pojavlja »norma«, ta pa je različno prevedena, v splošnem smislu kot predpis, v drugih besednih zvezah pa tudi kot določba.</p>	DOLOČBA ali PREDPIS?	<p>a) pravilo b) predpis c) določba</p> <p>Delovna skupina je ponovno obravnavala ta termin, ki še vedno ustvarja dvome pri prevajanju; italijanski termin »norma« ima namreč dvojen, tako abstrakten kot konkreten pomen, in se zato tudi različno prevaja.</p> <p>Norma v <i>abstraktnem</i> pomeni označuje »pravilo«, lat. <i>regola</i>, tj. vsebina pravnega akta; v <i>specifičnem</i> pomenu je lahko tudi »določba« (ko se sklicuje na določen člen oziroma na točno določen del pogodbe ali zakona).</p> <p>Konkretno pa pomeni »predpis« (npr. akt, uredba, zakon, pravilnik), to je oblika, v kateri se določajo pravila.</p> <p>Prevajalec mora torej nujno najprej razumeti, v katerem pomenu se uporablja.</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine		
		<p>Praktičen primer:</p> <table border="1" data-bbox="577 1129 1122 1385"> <tr> <td data-bbox="577 1129 846 1385">Legge regionale 16 novembre 2007, n. 26 "Norme a tutela della minoranza linguistica slovena della Regione Friuli Venezia Giulia"</td> <td data-bbox="846 1129 1122 1385">Deželni zakon št. 26 z dne 16. 11. 2007 »Pravila o varstvu slovenske jezikovne skupnosti«</td> </tr> </table>	Legge regionale 16 novembre 2007, n. 26 "Norme a tutela della minoranza linguistica slovena della Regione Friuli Venezia Giulia"	Deželni zakon št. 26 z dne 16. 11. 2007 »Pravila o varstvu slovenske jezikovne skupnosti«		<p>Slovenski izraz »norma« je znan v slovenskem pravu, a se uporablja samo v abstraktnem pomenu <i>pravila</i>, lat. <i>regole</i>.</p> <p>Pravilo in določba sta načeloma sinonima, čeprav:</p> <ol style="list-style-type: none"> določbe so vsebina predpisa, besedilna plat predpisa, ubeseditvev predpisa, običajno se »določba« uporablja v primeru izrecnega sklicevanja na neki člen ali točno določen stavek v predpisu (določba iz 6. člena, končna določba); italijanska ustreznica je »disposizione«; pravila pa so splošnejši izraz, uporabljamo jih v množinski obliki, ko želimo poudariti, da gre za skupek pravil, več pravil na enem mestu (npr. pravila nekega zakona), pravila izhajajo iz sodne prakse, iz običaja, iz običajnega prava, in ne zgolj iz predpisa; italijanska ustreznica je »norma«; <p>Zato bomo »Norme a tutela della minoranza linguistica slovena« najraje prevajali kot »Pravila o varstvu slovenske jezikovne skupnosti«</p> <p><i>Predpisi</i> (ki je lokalno najbolj uveljavljen prevod) bi v tem primeru izpadli celo protislovno, saj bi bilo čudno, če bi zakon v</p>
Legge regionale 16 novembre 2007, n. 26 "Norme a tutela della minoranza linguistica slovena della Regione Friuli Venezia Giulia"	Deželni zakon št. 26 z dne 16. 11. 2007 »Pravila o varstvu slovenske jezikovne skupnosti«					

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
				<p>svojem podnaslovu in besedilu vseboval še drug zakon.</p> <p>3. Predpis pa je v resnici nadpomenka za zakon, v bistvu akt, ki vsebuje pravila in določbe – italijanska ustreznica je »normativa«.</p>
	Norma/-e di attuazione		Izvršilna določba	<p>Izvršilni predpis(-i)</p> <p>Delovna skupina je na podlagi ponovne obravnave termina »norma« spet vzela v pretres vse besedne zveze, ki vsebujejo besedo <i>norma</i>;</p> <p>»Norme di attuazione« so priloga k statutu: gre za dodatne zakone, ki jih sprejme državna vlada na predlog vladnega paritetnega odbora po predhodnem soglasju deželnega sveta, na podlagi katerih se pristojnosti in pooblastila prenesejo z države na deželo. S pomočjo »norme di attuazione« je mogoče valorizirati in poudariti specifiko Furlanije - Julijske krajine.</p> <p>Ker gre za zakone in torej predpise, prevod <i>določba</i> tu ni ustrezen.</p> <p>Na podlagi navedenega je ustrezni prevod izvršilni predpis(-i).</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
	Norma di rinvio ali Disposizione di rinvio	npr. Art. 26 - Norma di rinvio . 1. Per tutto ciò che non è previsto dal presente regolamento si fa rinvio, in quanto applicabili, alle norme in vigore per le elezioni dei Consigli comunali.	Zaključna določba	Skupina je ugotovila, da je » določba « v tem primeru ustrezen prevod, glede pridevnika » zaključni « pa se na splošno raba odsvetuje in se preferira oziroma je običajnejši pridevnik » končni «; v tem primeru pa kakor koli ne gre za <i>končne določbe</i> (norme finali) temveč za določbo, ki vsebuje sklic na dodatno referenčno zakonodajo. Delovna skupina je zato sprejela nov prevedek. Sklicevalna določba Določba o sklicu
2	IN MATERIA DI	V okviru urada se moramo odločiti, kako prevajati besedno zvezo » in materia di «, ki se večkrat pojavlja tudi v imenu zakonov z različnimi pomenskimi razlikami.	V zvezi z/o; S področja; Za	Delovna skupina se je seznanila z dejstvom, da se pri poimenovanju zakonov v Sloveniji najpogosteje uporablja predlog » o «, dopustni pa so tudi drugi predlogi: - zakon/pravila » o + mestnik « <i>(npr. Zakon o varstvu jezikovnih manjšin)</i> - podobno se uporablja tudi » v zvezi s/z + orodnik « - » s področja « pa izberemo, ko gre za zaključeno pravno področje, npr. <i>(Priročnik o evropskem pravu s področja varstva podatkov)</i> Včasih pa velja uporabiti tudi predlog » za «

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
				<i>(Davčne olajšave za gradbeni sektor)</i>
3	Normativa in materia di	La raccolta e il trattamento dei dati personali sopra indicati e della manifestazione di volontà avverrà esclusivamente per gli scopi e le finalità previste dalla normativa in materia di prelievo e trapianto di organi e tessuti.	Zbiranje in obdelava zgoraj navedenih osebnih podatkov in opredelitve glede darovanja se izvajajo izključno za namene, ki jih predvidevajo predpisi s področja odvzema in presaditve organov in tkiv.	<p>Predpisi s področja</p> <p>Delovna skupina je obravnavala tudi prevod besedne zveze »tutela delle minoranze« in ugotovila, da je v osrednjeslovenskem prostoru najbolj pogosta besedna zveza »varstvo manjšin« in ne »zaščita«, kot se je sicer na lokalni ravni v letih uveljavilo (zaščitni zakon, globalna zaščita ipd.); prevedek ni napačen, bolj pogosta pa je kolokacija z »varstvom«; na splošno se v slovenski zakonodaji najpogosteje govori o pravicah manjšin, ko pa gre za abstraktni pojem »tutela« se v slovenščini običajno uporablja termin »varstvo«:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varstvo osebnih podatkov - varstvo okolja - varstvo potrošnikov <p>Preferenčno se svetuje rabo »varstva« v povezavi z manjšinami in ko pišemo strokovna besedila, poljudno oz. pogovorno pa lahko uporabimo tudi zaščito.</p> <p>»Zaščita« je mišljena kot fizično varovanje, npr. protipožarna zaščita, zaščita dreves</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
				<p>pred divjadjo, civilna zaščita, zaščita geografskega porekla.</p> <p>V literaturi s področja manjšin in jezikov je sicer prisotna tudi besedna zveza »zaščita (manjšinskih) jezikov«, tako da delovna skupina potrjuje, da je tudi taka raba dovoljena.</p>
4	Testo unico delle norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso		Enotno besedilo pravil/predpisov s področja upravnega postopka in pravice do vpogleda	<p>Enotno besedilo zakonov o upravnem postopku in pravici do vpogleda</p> <p>Zanimiva je ugotovitev, da so t.i. »testi unici« zbirke pravil, ki urejajo zaključeno in točno določeno področje. Na tak način je mogoče na enem mestu zbrati vso zakonodajo z nekega področja, ki je bilo dotlej razvejano in ga je urejalo in pogojevalo več zakonov. »Testo unico« je sinonim za kodeks/zakonik, čeprav ni tako sistemiziran, zakonsko moč pa ima, ker združuje bogato osnovo zakonov na enem mestu.</p> <p>Ustavno sodišče je odločilo, da glede na zakonodajno pooblastilo, ki ga ima taka zbirka, je »testo unico« enakovredna zakonski uredbi in je torej uredba, ki ima zakonsko moč.</p>
5	Atto costitutivo	V naših prevodih se pojavljajo razni prevedki za » atto costitutivo «, tj. pravni akt, s katerim se ustanovi pravno osebo, družbo, podjetje... (v primeru fundacije je to » atto di fondazione «).	Ustanovni akt Ustanovitveni akt	Delovna skupina se je seznanila z dejstvom, da so vsi trije obstoječi prevodi pravilni, uporabljajo pa se drugače:

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
		<i>Katero je najustreznejše poimenovanje v slovenščini?</i>	Akt o ustanovitvi	<p>1) Akt o ustanovitvi je morda še najbolj uveljavljen prevod, uporablja se tudi v pravni literaturi, v naslovih ipd. (npr. javnega zavoda)</p> <p>2) Ustanovitveni akt je bolj značilen za društva in podjetja</p> <p>3) Ustanovni akt pa imajo organizacije, npr. OZN</p>
6	<p>Impresa ali Ditta Individuale</p> <p>v primerjavi z</p> <p>Libero Professionista</p>	<p>Termin »ditta individuale« smo obravnavali na enem od zadnjih srečanj in se odločili za prevod »samostojni podjetnik«. Obenem smo za »libero professionista« izbrali prevedek »(samostojni) izvajalec poklicne dejavnosti«</p> <p>Še vedno pa nam ti termini (»impresa/ditta individuale« in »libero professionista« ustvarjajo težave, zlasti, ker gre v praksi za dve ločeni obliki samostojnega dela (lavoro autonomo), praviloma pa se »ditta individuale« pogosto uporablja tudi za oznako »libero professionista« (nadpomenka). To se dogaja, ker je v trenutku posredovanja vloge za dodelitev ID za DDV na Agencijo za javne prihodke možno izbirati samo med dvema oblikama poslovnih subjektov, in sicer med »ditta individuale« in »società« (kot je predvideno na standardnem obrazcu. Torej se »liberi professionisti« avtomatično vključijo v poslovno obliko »ditta individuale«, dejanska</p>	<p>Samostojni podjetnik</p> <p>Samostojno podjetje</p> <p>Osebnno podjetje</p> <p>Enoosebno podjetje/družba/</p> <p>Enoosebna družba</p> <p>Undertaking = podjetje/impresa</p>	<p>Delovna skupina se je najprej seznanila z dejstvom, da sta »ditta individuale« in »impresa individuale« sinonima, nato pa, da se »ditta individuale« pogosto površno in nenatančno uporablja pri opredelitvi kategorije »libero professionista«;</p> <p>V resnici je pravna oblika enaka, ditta individuale je nadpomenka za libero professionista, bistvena razlika pa se kaže pri pravilih vpisovanja v Register podjetij in Trgovinsko zbornico.</p> <p>Kakor koli gre v obeh primerih za fizično osebo, ki pri zagonu dejavnosti izbere obliko poslovanja (ditta individuale v obeh primerih), bistvena razlika pa je v tem, da se morajo ditte individuali, ki opravljajo komercialno, trgovinsko ali obrtniško dejavnost (attività d'impresa) vpisati v register podjetij, »libero professionista« pa se glede na dejavnost vključi v ustrezne poklicne sezname (albo professionale), če</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
		<p>razlika med obema pa je razvidna iz šifre dejavnosti (Codice ATECO).</p> <p>»Ditta individuale« je fizična oseba in najbolj preprosta pravna oblika ter stroškovno najugodnejša, saj je za ustanovitev tega »podjetja« dovolj pridobiti identifikacijsko številko za DDV (apertura di un numero di partita IVA) in se vpisati <u>v register podjetij, ko gre za dejavnosti, za katere to predvideva zakon, kot so npr. trgovinske dejavnosti, frizerske storitve, obrtniške dejavnosti itd.</u></p> <p>»Ditta individuale« je podjetje, ki ima samo eno odgovorno osebo, podjetnika (»titolare dell'impresa, l'imprenditore«), ki sam odgovarja in skrbi za svojo dejavnost. Za podjetnika ni nujno, da ima ali vloži začetni kapital.</p> <p>Ker je edina odgovorna oseba v podjetju, prevzema nase tudi celotno poslovno tveganje.</p> <p>Oblika »ditta/impresa individuale« je tudi »ditta/impresa familiare«, v kateri so lahko vpisani sorodniki do 3. kolena (vnuki) in vsaki.</p> <p>Razlika med ditta individuale in libero professionista Posebna oblika samozaposlitve je »libero professionista« (ki smo ga normirali kot »samosojni izvajalec poklicne dejavnosti«), ki</p>	<p>Lastnik podjetja Direktor podjetja Nosilec podjetja (v enoosebni družbi) Imetnik podjetja ali samostojni podjetnik (v s.p.)</p>	<p>ti obstajajo za izbrani poklic oz. dejavnost in se vpišejo pri Agenciji za javne prihodke (prevajalci pa npr. nimajo svojega poklicnega seznama, zato se vpišejo v seznam »Gestione separata« pri Nacionalnem zavodu za socialno varnost in prijavijo na Agenciji za javne prihodke). Liberi professionisti se ne glede na zbornico ne vpišejo v Register podjetij pri Trgovinski zbornici.</p> <p>Tudi »samosojni podjetnik« je v Sloveniji fizična oseba, zato je skupina potrdila začetni predlog, da se »ditta individuale« prevaja kot sledi:</p> <p>impresa/ditta individuale = samostojni podjetnik in libero professionista = (samosojni izvajalec poklicne dejavnosti)</p> <p>Če pogovorno prevajalec v Italiji izjavi svojemu kolegu v Sloveniji, da je odprl »s.p.« ugotavljamo, da ni napačno</p> <p>Delovna skupina je obravnavala tudi druge obstoječe prevode in odsvetuje uporabo »osebnega podjetja« oziroma »samosojnega podjetja«, saj sta skovanki</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
		<p>ima ID številko za DDV in je vpisan v ločeni pokojninski sklad pri INPSu (Nacionalnem zavodu za pokojninsko zavarovanje) »gestione separata« – »iscritto alla gestione separata« ali v poseben sklad sektorja, kateremu pripada (npr. Inarcassa = Sklad za inženirje in arhitekte), in opravlja gospodarske dejavnosti za tretje osebe v obliki intelektualnega dela. Npr. odvetniki, inženirji, notarji, arhitekti, umetnostni kritiki, oblikovalci ipd. Obliko »Ditta individuale« pa sestavlja samo ena oseba (lastnik), ki izvaja dejavnost na področju izmenjave blaga ali storitev (obrniki in trgovci). »Ditta individuale« mora biti vedno vpisana v register podjetij pri Trgovinski zbornici svojega območja, pri čemer so izvzete dejavnosti, ki jih opravljajo liberi professionisti.</p>		<p>za pravni obliki, ki v slovenskem pravnem sistemu ne obstajata. »Enoosebno podjetje« pa je <i>enoosebna družba</i>, »družba« pa (it. <i>società</i>) je pravna oseba, zato je tak prevod neustrezen. Postopki ustanovitve in registracije so popolnoma drugačni: v primeru ustanovitve družbe je treba stopiti do notarja za ustanovni akt, sprejeti statut in vplačati začetni kapital. V tem primeru gre za »società unipersonale«.</p> <p>Titolare d'impresa = - samostojni podjetnik (v primeru »ditta individuale«) - nosilec podjetja (v primeru »enoosebne družbe«)</p>
7	<p>Lavoro autonomo</p> <p>Lavoratore autonomo</p>	<p>»Lavoro autonomo« je nadpomenka za vse oblike dela, ki ne temeljijo na pogodbi o zaposlitvi (lavoro dipendente/subordinato)</p> <p>»Lavoratore autonomo« je neodvisni delavec, ki izvaja svojo dejavnost samostojno, ni v podrejenem razmerju, zato ni vezan na delodajalca. Opravlja dejavnost za stranke ali naročnike. Glede na poklic ali področno zakonodajo ima lahko status »imprenditore individuale«, »libero professionista« ali pa »artista« (umetnik).</p>	<p>samozaposlitev - samostojno delo</p> <p>samozaposlena oseba - samostojni delavec</p>	<p>Nadpomenka za vse zgoraj navedene samostojne podjetnike, neodvisne izvajalce poklicnih dejavnosti, enoosebne družbe ipd.</p> <p>lavoratore autonomo = samozaposlena oseba, ki ne opravlja dela po navodilih drugih, ampak samostojno.</p> <p>lavoro autonomo = samozaposlitev</p> <p>Delovna skupina je nazadnje obravnavala tudi termin</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
		<p>Značilnosti »lavoratori autonomi« so odvisne od zakonodaje in se razlikujejo od države do države. Razlike so povezane tudi z vrsto dejavnosti. Nosijo »poslovno tveganje«, saj nimajo nobene oblike zaščite, ki jo imajo zaposleni v javnem ali zasebnem sektorju, njihov zaslužek je odvisen od trga, pri čemer ni mogoče predvidevati stalnega zaslužka in ni pogodbениh jamstev.</p> <p>»Lavoratori autonomi« imajo drugačne pravice in dolžnosti v primerjavi z zaposlenimi; prav tako morajo sami poskrbeti za <i>pokojninsko, pravno ter drugo zavarovanje</i>. Nimajo plačilne liste, temveč izdajajo račune (ali enakovredne dokumente), niso vezani na urnike oziroma na koledar in niti na posebne hierarhije. Lahko predlagajo svoje cene in tarife, kar je značilno za prosti trg.</p>		<p>»libera professione«, ki ga raje kot svobodni poklic prevajamo z besedno zvezo »samostojni poklic«.</p>
10	Utenza domestica	<p>Termin »utenza domestica« označuje vrsto uporabe blaga ali storitev na domu ali v drugih nepremičninah, namenjenih bivanju (vključno garaže, kleti, parkirišča ipd.), kjer se je mogoče priključiti na vodovodno, električno, plinovodno in telefonsko omrežje, televizijo, Internet</p>	<p>1) Gospodinjski uporabnik</p> <p>- Gospodinjski odjemalec</p> <p>2) Priključek (konkretno)</p>	<p>Delovna skupina se je seznanila z razlikovanjem pomena »utenza« glede na to, če gre za:</p> <p>1) <i>osebo</i> (uporabnika, odjemaleca, gospodinjstvo)</p> <p>2) <i>način uporabe</i> (gospodinjske, industrijske)</p> <p>3) <i>priključek</i> (konkretno št. priključka - »allacciamento«)</p> <p>Delovna skupina se je nato seznanila s pomenom terminov <i>odjemalec</i> in <i>uporabnik</i>, pri čemer odjemalec konkretno</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
				<p>odjema z omrežja energijo, vodo, plin, <i>uporabnik</i> pa določeno storitev uporablja/koristi; skupina je zato sprejela naslednje rešitve:</p> <p>Gospodinjjski odjemalec (elektrika, plin, voda)</p> <p>Gospodinjjski uporabnik (televizija, internet)</p> <p>Ob tem je delovna skupina obravnavala še naslednje termine:</p> <p>Canone energia elettrica = omrežnina, cena za uporabo omrežja (energetika, vodovod, plin)</p> <p>Canone TV = v Sloveniji se za TV plačuje prispevek/davek (= javna dajatev za javno televizijo oz. skrajšano RTV prispevek)</p> <p>Naročnina pa se poravna za zasebno kabelsko/internetno/satelitsko televizijo; tudi v tem primeru obveznost plačevanja RTV-prispevka ne preneha, saj gre za dve povsem ločeni in neodvisni finančni obveznosti. RTV-prispevek je zakonska, parafiskalna obveznost, medtem, ko je plačilo izbranemu operaterju vezano na bilateralno pogodbo, katere sklenitev je prostovoljna oziroma potrošniška odločitev posameznega uporabnika storitev.</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
				<p>Obveznost plačevanja RTV-prispevka ne nastopi avtomatično oziroma samodejno, temveč nastopi s prijavo sprejemnikov.</p> <p>Še razlaga kot zanimivost: RTV-prispevek je finančna obveznost, ki so jo po zakonu dolžni plačevati tako fizični, kot tudi pravni subjekti. Sredstva iz RTV-prispevka so namenjena neposrednemu financiranju za opravljanje dejavnosti nacionalne radiotelevizije. Na podoben način se financirajo tudi mnoge druge nacionalne radiotelevizijske hiše v Evropi (RAI v Italiji, BBC v Veliki Britaniji, ORF v Avstriji ipd.).</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine
1	Titolo (giuridico)	<p>»Titolo (giuridico)« je v civilnem pravu razlog, temelj, pravna podlaga za določen položaj. Npr. velja, da je »titolo« za nakup neke nepremičnine lahko kupoprodajna pogodba. Pogosto se uporablja termin »titolo« ravno za označitev pogodbe ali listine o nakupu.</p> <p>»lustus titulus« je pravno razmerje, na katerega se naslanja pridobitev stvari, ki jo priposestvujemo. Lahko gre za pogodbo, okupacijo, pridobitev zapustnikove stvari.</p> <p>»lustus titulus« je pravna podlaga, ki zajema izvirne in izvedene načine pridobitve lastninske pravice in priposestvanje, »iusta causa traditionis« pa samo izvedene, se pravi velja le za prenos lastninske pravice.</p>	<p>Pravni naslov za posest (iustus titulus)</p> <p>Pravni naslov za pridobitev lastninske pravice</p>	<p>Delovna skupina je v tem primeru izhajala iz slovenske besedne zveze »pravni naslov« in poskušala najti ustreznico v italijanskem jeziku:</p> <p>pravni naslov je v civilnem pravu pravna podlaga; npr. za odločbo je zakon, za lastninsko pravico je kupoprodajna pogodba;</p> <p>pravna podlaga pa poleg pravnega naslova, vključuje vse druge pravno določene osnovne podlage, iz katerih se izpelje nekaj drugega; je najpogosteje pogodba.</p>

SKLEP (c): Delovna skupina soglaša, da bo naslednja seja 20. oktobra 2020.

c. RAZNO

///
